

Назив на СЗ	Оператор во детергентска индустрија
Код на СЗ	1320.40.04
Сектор	ХЕМИЈА И ТЕХНОЛОГИЈА
Ниво на сложеност на работни задачи	IV (четврто)
Опис на СЗ	<p><i>Операторот во производството на детергенти</i> учествува во производство на квалитетен и безбеден производ (детергент), ги применува постапките и процедурите за производство, in-process контрола, безбедност и здравје при работа, како и заштита на животната средина.</p> <p>Работата ја извршува според планот за производство, по налог на организатор на производство дипломиран фармацевт/ дипломиран технолог/дипломиран хемичар.</p> <p>Ги проверува влезните материјали потребни за производство (суровини и амбалажни единици за пакување), како и просторот и машините и уредите за производство. Го следи производниот процес според пропишаните постапки и води записи за истите. Ги следи упатствата за безбедно ракување со ресурсите.</p> <p>Се грижи за личната хигиена и хигиената на просторот и опремата за работа. Носи пропишана заштитна опрема за лична заштита, како и заштита на производот од контаминација. Се грижи за квалитетот на целокупниот процес во кој учествува и се грижи за ресурсите.</p> <p>Применува упатства за безбедно и правилно ракување со опасни хемикалии. Обезбедува безбедни услови за работа, но и се грижи за пошироката животна средина преку примена на постапките за селектирање отпад и безбедно управување со отпад. Работи самостојно на извршување на работните задачи, но има развиена способност и за тимска работа.</p> <p>Операторот во производство на детергенти треба да соработува со претпоставените и колегите и да поседува способност за тимска работа.</p>

Број	Функции на занимањето	Задачи на занимањето	Компетенции на занимањето
1.	Планирање и организирање на активности	План на дневни активности	1. Изготвува план на дневни активности според дневниот налогот за работа даден од одговорното лице
		Координација на своите активности со останатите лаборатории	1. Соработува со членовите на тимот и ги координираат меѓусебните активности
2.	Подготовка за работа	Подготовка на работно место	1. Користи лична заштитна опрема (заштитна облека - мантил или работно одело и заштитни чевли) и дополнителна заштитна опрема (ракавици, заштитни очила, маска на

Број	Функции на занимањето	Задачи на занимањето	Компетенции на занимањето
			лицето).
		Обезбедува услови за работа	<ol style="list-style-type: none"> 1. Врши обезбедување на условите за работа во согласност со работниот налог и дневните активности за производство на детергенти 2. Врши рутинска проверка на условите за работа пред почетокот на работата 3. Ја проверува работата на ресурсите за производство и останатата опрема
		Подготовка на суровини, садови и опрема	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обезбедува неопходни материјали и садови за производство 2. Ја следи потрошувачката и состојбата на залихи, суровини и материјали 3. Ги средува примероците при нивниот прием и ги распределува за работа 4. Ги проверува влезните материјали потребни за производство (суровини и амбалажни единици за пакување). 5. Врши проверка на сигнатурата на влезните материјали во однос на заштитно име, серија, датум на производство и рок на употреба и го проверува статусот на контролната лабораторија за квалитетот на суровините.
3.	Оперативни активности	Управува машини и уреди во производниот процес	<ol style="list-style-type: none"> 1. Работи според принципите на Добрите производствени практики 2. Ги проверува просторот и опремата, машините и уредите за производство. 3. Правилно и безбедно ракува со ресурсите според Стандардни оперативни постапки.
		Производствени активности или производство на детергенти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Врши визуелна проверка на физичките карактеристики на суровините за производство пред секое мерење и ги информира претпоставените за евентуални скриени неусогласености - промени во изглед, боја, мирис на суровините. 2. Врши мерење на потребните суровини според пропишаната рецептура. 3. Познава и применува упатства за безбедно и правилно ракување со опасни хемикалии. 4. Врши припрема на полупроизвод

Број	Функции на занимањето	Задачи на занимањето	Компетенции на занимањето
			<p>(детергент) според пропишана рецептура и технолошка постапка.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Врши континуирана in process контрола на производствениот процес и информира за евентуални неусогласености. 6. Соодветно го означува полупроизводот со име на производ, серија, датум на производство и припремена количина на полупроизвод. 7. Врши континуирани записи за извршените активности во текот на целокупниот производствен процес. 8. Се грижи за личната хигиената, како и хигиената на просторот и опремата што се употребува. 9. Врши селекција на отпадот и го отстранува согласно интерните процедури како и националните регулативи.
		Полни, амбалажира и етикетира	<ol style="list-style-type: none"> 1. Врши проверка на амбалажните единици за пакување и врши визуелна контрола на истите пред полнење. 2. Информира за евентуални скриени неусогласености на амбалажните единици (несоодветност на боја, форма, оштетувања, механички нечистотии) 3. Полупроизводот го пакува во пропишани амбалажни единици и соодветно ги означува. 4. Идентификација (внатрешен коден број, комерцијално име, сериски број и датум на производство и рок на употреба) 5. Спакуваниот детергент го реди на палета, соодветно го означува и се предава во магацин за складирање. 6. Во текот на целокупниот процес се грижи за ресурсите и информира за одредени неправилности, дефекти и застои на машините.

Број	Функции на занимањето	Задачи на занимањето	Компетенции на занимањето
		Складира и транспортира	<ol style="list-style-type: none"> 1. Врши складирање на производот на точно означени магацински места во чисти магацински простории со контролирани услови (температура и влага), заштитени од надворешни влијанија – дожд, директна сончева светлина, екстремни температури. 2. Транспортот се врши во добро затворени транспортни средства заштитени од удар и надворешни влијанија. 3. Издава роба во согласност со налозите за издавање и Принципите на добрата производна пракса – врши записи за издадениот производ, количина и серија и се води по правилото „first in, first out” прво се издава најстарата складирана (произведена) серија.
		Се справува со отпадот	<ol style="list-style-type: none"> 1. Собира, сортира и отстранува отпад 2. Спроведува депонирање на отпадот согласно важечката национална регулатива
4.	Комерцијални активности	Побарува и требава сировини и репроматеријали	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ја следи потрошувачката и состојбата на залихи, сировини и материјали 2. Обезбедува неопходни материјали и садови за производство
5.	Административни активности	Води потребни записи за работата	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ја пополнува потребната документација за работа 2. Води записи од извршените производствени процеси на детергентот во производно досие 3. Проследува податоци за извршени процеси 4. Води сметка за рок на траење на примерокот
6.	Активности за осигурување на квалитет	Работи според стандардите за квалитет	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ги познава и работи според стандардните оперативни постапки 2. Ги применува принципите на Добрите производствени практики, Добрите хигиенски практики и други стандарди за квалитет 3. Следи и евидентира температура и влажност во работни простории 4. Постапува согласно со упатствата за постапување во случај на отстапување од стандардите за квалитет 5. Го известува претпоставениот за секое отстапување од стандардите за квалитет

Број	Функции на занимањето	Задачи на занимањето	Компетенции на занимањето
7.	Одржување и поправки	Води грижа за одржувањето на просториите и опремата	<ol style="list-style-type: none"> 1. Го познава значењето и потребите од перманентно и редовно одржувањето на просторот и опремата за производство 2. Ги чисти опремата, уредите и работните површини согласно процедурите и упатства 3. Информира за одредени неправилности во работењето на опремата и евентуалните дефекти
8.	Комуникација	Комуницира со соработници	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поседува работна култура 2. Познава и применува техничко-технолошки термини на мајчин и странски јазик 3. Ги познава основите на деловната комуникација 4. Редовно комуницира со соработниците во тимот за работа за заедничко организирање при извршување на производството 5. Редовно ги известува претпоставените за текот и процесот на работа 6. Известува во случај на проблеми за навремено да се избегнат материјални и временски загуби
9.	Здравје, безбедност и заштита при работа и заштита на животна средина	Се грижи за здравјето и безбедноста при работа	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ги познава прописите за безбедност и заштита при работа 2. Користи средства и опрема за лична заштита при работата 3. Управува правилно и безбедно со материјалите и опремата за производство 4. Ја чисти и уредува работната средина согласно со упатствата и прописите 5. Ги познава прописите за безбедност, заштита при работа, заштита од пожар и мерките за лична заштита 6. Известува за неправилностите кои влијаат врз безбедноста, здравјето и околината 7. Го знае значењето на безбедноста при работа со опасни хемикалии, апарати и електрични уреди

Број	Функции на занимањето	Задачи на занимањето	Компетенции на занимањето
		Заштита на животната средина и одржлив развој	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ја заштитува потесната и пошироката околина од негативните влијанија на хемиските средства за работа 2. Врши селекција на отпадот кој се создава при производството, со посебен акцент на хемискиот отпад кој се создава 3. Отстранува отпад согласно со прописите и упатствата за заштита на животната средина 4. Ги познава прописи од областа на заштитата на животната средина и ги почитува прописите и упатствата за заштита на животната средина

Знаење за занимањето / Вештини за занимањето:

Знаење за занимањето

- го опишува технолошкиот процес на производство на детергенти
- ја знае функцијата и начинот на работа на машините
- опишува органолептичкото испитување на суровините
- ги познава амбалажните материјали, квалитетот и изгледот и навремено известува за недостатоци
- ги познава постапките за редовно одржување на просторот и опремата за производство
- знае да пополни потребната документација за работа, записи и извештаи
- ги познава прописите за безбедност и заштита при работа
- користи средства и опрема за лична заштита при работата
- селектира отпад
- идентификува и користи информации потребни за решавање проблем или ситуација

Вештини за занимањето:

- правилно ракува со машините, уредите и инструментите во прехранбената индустрија, петрохемиската, металуршката, хемиската и фармацевтската индустрија
- го следи текот на технолошкиот процес
- навремено забележува и известува за настанатите проблеми при следење на операцијата
- врши правилен избор на суровини, нивно складирање, чување и пакување
- ги следи параметрите на процесот
- врши контрола на суровините и производите
- ги следи упатствата и распоредот за производство
- помага при отстранување дефекти
- критички размислува, решава комплексни проблеми, донесува одлуки и почитува рокови
- работи педантно, одговорно и доверливо
- детектира мириси и разликува бои
- работи тимски

<p>Клучни компетенции</p>	<p>Комуникација на мајчин јазик</p> <p>Комуникација на мајчин јазик во усна и во писмена форма, користи електронска комуникација и остварува јазична интеракција со вработени, надворешни соработници и со клиенти. Способен е да користи различни видови документација, технички помагала при комуникација, да пребарува, собира и обработува информации и да користи професионален речник.</p> <p>Комуникација на странски јазик</p> <p>Способен е да користи странски јазик во специфичен општествен и културен контекст поврзан со работата, способен е да го користи странскиот јазик и да го надградува своето знаење и вештина во сферата на стручната терминологија.</p> <p>Математички компетенции и основни компетенции во областа на науката и технологијата</p> <p>Има развиени компетенции за пресметки и калкулации за да стигне до крајните резултати од тестирање. Користи и работи со техничко-технолошки апарати за компетентно да ја извршува работната задача .</p> <p>Дигитални компетенции</p> <p>Способен е да користи компјутерска техника, Microsoft Office (Word, Excel), посебни софтверски апликации за интегрирано лабораториско управување со мострите</p> <p>Учење да се учи</p> <p>Способен е да стекне, обработи и усвои ново знаење и вештини заради личен напредок и унапредување на работата. Способен е да управува со сопственото учење, кариерата и работните рутини и е истраен кон автономното учење.</p> <p>Социјални/општествени и граѓански компетенции</p> <p>Во секојдневното опкружување, способен е да покажува толерантност, да изразува и разбира различни гледишта, да создава доверба, да покажува флексибилност и адаптивност за новонастанати ситуации и мотивиран е за работа во сопствената област.</p> <p>Чувство за иницијатива и претприемништво</p> <p>Покажува иницијатива за унапредување во својата дејност и исполнување на обврските Го препознава и почитува креативниот израз на идеи и искуства, поврзувајќи ги со самоподобрувањето на членовите на тимот. Ги приближува сопствените креативни ставови со размислувањата на другите членови на тимот, со што ја подобрува ефикасноста во нивното работење.</p>
	<p>Посебни услови</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Затворени простории • Доаѓа во контакт со хемиски супстанции коишто може да имаат токсично влијание врз здравјето • Работи со заштитна опрема • Работа под стрес
--	---

Законска регулатива, прописи и индустриски стандарди	<ul style="list-style-type: none"> • Закон за работни односи • Закон за хемикалии • Закона за безбедност и здравје при работа • ИСО 17025 • Прописи за Добри производствени практики • ISO стандарди
---	--

Донесен од:	Министерство за труд и социјална политика
--------------------	---

Датум на одобрување	Решение бр.08-9486/6 Од 15.12.2017 година	Датум на ревизија	
----------------------------	--	--------------------------	--